

Vincenc Rajšp

SIMPOZIJ NA DUNAJU

Na pobudo Slovenskega znanstvenega inštituta na Dunaju je v Trubarjevem letu 2008 od 15. do 17. oktobra potekal v avstrijski prestolnici mednarodni znanstveni simpozij *Reformacija v srednji Evropi* (*Die Reformation in Mitteleuropa*). Poleg Slovenskega znanstvenega inštituta so simpozij soorganizirali: Znanstveni center Poljske akademije znanosti na Dunaju (Wissenschaftliches Zentrum der Polnischen Akademie der Wissenschaften in Wien), Madžarski kulturni inštitut (Ungarisches Kulturinstitut) Collegium Hungaricum, Slovaški inštitut (Slowakisches Institut – Slovenský inštitút), Češki center (Tschechisches Zentrum – České centrum) in Avstrijska akademija znanosti (Österreichische Akademie der Wissenschaften) na Dunaju.

Na simpoziju so sodelovali referenti iz Slovenije, Avstrije, Hrvaške, Madžarske, Češke, Slovaške, Poljske in Nemčije.

Simpozij je lepo uspel, saj je v letu predsedovanja Slovenije Evropski zvezi zbral lepo število njenih članic, predvsem novih in eno kandidatko.

V povezavi s Trubarjem je bil to prvi takšen simpozij. Simpozij je pritegnil predstavnike narodov, ki jih je Trubar Slovincem omenjal kot vzor, kjer je bila reformacija Luthrove smeri že izvedena. Leta 1562 je v slovenskem predgovoru h knjigi *Articuli* (*Articuli oli deili te prave stare vere kersčanske iz S. Pysma [...]. Drey Christliche Confessionen, namlich augsburgische, wirtembergische und sächsische [...] auss Latein und Teütsch in diss Windisch Buch zusammen gezogen*) naštel ljudstva in države, kjer je bila takrat »stara prava krščanska vera« že razširjena. Med drugimi je Slovincem sporočil, da imajo »to našo vero« poleg velikega

RAZGLEDI, VPOGLEDI

števila nemških dežel še Prusi, Litovci, večji del Poljakov in Čehov, na Sedmograškem ter Madžari. Notranje Avstrije in Hrvatov seveda ni bilo potrebno posebej omenjati, saj so bili ti del ožjega Trubarjevega delokroga.

Ob Trubarjevih poimenovanjih se postavlja vprašanje, kakšna je bila razširjenost reformacije v teh deželah. Na to je skušal odgovoriti ta simpozij, saj je prvič obravnaval sočasno versko dogajanje v deželah, ki jih je Trubar Slovincem postavljal kot oporo pri odločanju. Tako lahko mirno rečemo, da je bila s tem simpozijem odpravljena velika vrzel glede dojemanja Trubarjeve duhovne širine.

Posebnost simpozija je bila tudi v tem, da je potekal na več mestih. Otvoritev je bila v slavnostni dvorani Avstrijske akademije znanosti, prvi dan simpozija je potekal v prostorih Madžarskega kulturnega centra, drugi dan v prostorih Poljskega kulturnega centra. Slavnostni sprejem s koncertom Trubarjevih pesmi je bil na Slovenskem znanstvenem inštitutu. Pel je oktet Zven iz Ljubljane, njegov spored pa je obsegal pesmi iz Trubarjevih pesmaric v priredbah Mateja Hubada, Matije Tomca, Ivana Florjanca in Janeza Močnika.

Na otvoritvi simpozija so sodelovali s pozdravnimi govori dr. Stanislav Raščan (veleposlanik Republike Slovenije pri OVSE), univ. prof. dr. Karl Schwarz (Univerza na Dunaju) in veleposlanik dr. Emil Brix (avstrijsko zunanje ministrstvo), slavnostno predavanje pa je imel univ. prof. dr. Alfred Kohler.

Kot predavatelji so nastopili še Vincenc Rajšp in Andrej Hozjan (Slovenija), Eva Hüttel Hubert, Rudolf Leeb in Christian Gastgeber (Avstrija), András Szabó, István Bitskey in Zoltán Csepergi (Madžarska), David P. Daniel (Slovaška), Martin Rothkegel in Ulrich Wien (Nemčija), Martin Wernisch (Češka), Jan Harasimowitz, Edmund Kizik, Jacek Wijaczka in Tomasz Kempa (Poljska). Kot moderatorke so sodelovale Francka Premk (Ljubljana), Katja Sturm-Schnabl (Dunaj), Valeria Heuberger (Dunaj) in Martina Fuchs (Dunaj).